

คารุณี พุ่มแก้ว : การมีส่วนร่วมทางการเมืองตามรัฐธรรมนูญฉบับ พ.ศ.2540 : ศึกษากรณี
การคัดค้านการสร้างโรงไฟฟ้าถ่านหินบ้านกรูด จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ (POLITICAL
PARTICIPATION UNDER THE 1997 CONSTITUTION: A CASE STUDY OF THE
OPPOSITION TO THE COAL-FIRED ELECTRICITY PLANT AT BAN KRUD,
PRACHUAB KHIRI KHAN PROVINCE) อาจารย์ที่ปรึกษา : ดร.ประภาส ปิ่นตบแต่ง,
205 หน้า. ISBN 974-17-4138-3

การวิจัยเรื่องนี้มุ่งศึกษาถึงรูปแบบการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนตามกลไกรัฐธรรมนูญและนอกเหนือกลไกรัฐธรรมนูญ รวมทั้งปัญหาและอุปสรรคในการใช้ช่องทางกลไกของรัฐธรรมนูญฉบับ พ.ศ. 2540 ของประชาชนในการมีส่วนร่วมทางการเมือง โดยศึกษากรณีการคัดค้านการสร้างโรงไฟฟ้าของกลุ่มอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมบ้านกรูด จังหวัดประจวบคีรีขันธ์

ผลการศึกษาพบว่ารัฐธรรมนูญฉบับ 2540 มีบทบัญญัติเรื่องการมีส่วนร่วมมากกว่ารัฐธรรมนูญฉบับอื่นๆ โดยเปิดให้มีมีส่วนร่วมของประชาชนในกระบวนการทางการเมืองทุกขั้นตอนและจากทุกภาคส่วนของสังคม โดยมีส่วนร่วมในหลายระดับและหลายรูปแบบเพื่อให้การเมืองเป็นของพลเมืองอย่างแท้จริง จากกรณีศึกษาพบว่าประชาชนมีการตื่นตัวทางการเมืองสูงโดยการรวมตัวเคลื่อนไหวเพื่อเรียกร้องการเข้ามีส่วนร่วมในการตัดสินใจร่วมกับรัฐในระดับนโยบายเพื่อกำหนดวิถีชีวิตของตน โดยอ้างสิทธิอันชอบธรรมผ่านกลไกปกติตามรัฐธรรมนูญในมาตรา 44 , 46, 56 และมาตรา 59 จากการเรียกร้องที่ยาวนาน กลไกตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญไม่ตอบสนองต่อความต้องการของประชาชน เนื่องจากกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญยังตราไม่ครบตามบทบัญญัติ กฎหมายเก่าหลายฉบับที่ไม่เอื้อต่อการมีส่วนร่วม รวมทั้งแรงเสียดทานด้านทัศนคติและท่าทีของภาครัฐไม่ตอบสนองต่อความตื่นตัวและความพยายามเข้ามามีส่วนร่วมของประชาชน จากปัญหาและอุปสรรคที่เกิดขึ้น ทำให้การมีส่วนร่วมของประชาชนตามรัฐธรรมนูญอยู่ในระดับของการแสดงความคิดเห็น แต่ไม่สามารถเข้าถึงการมีส่วนร่วมในระดับการตัดสินใจในกระบวนการกำหนดนโยบายสาธารณะได้อย่างแท้จริง

ทั้งนี้เมื่อการอ้างสิทธิการมีส่วนร่วมทางการเมืองโดยอาศัยช่องทางปกติ ไม่สามารถตอบสนองต่อข้อเรียกร้องได้เท่าที่ควร จึงส่งผลให้เกิดรูปแบบใหม่ของการมีส่วนร่วมโดยใช้กลไกที่นอกเหนือรัฐธรรมนูญ ซึ่งรวมเอาการกระทำที่รุนแรงและหมิ่นเหม่ต่อความผิดทางกฎหมายเข้ามาเป็นรูปแบบหนึ่งของการมีส่วนร่วมที่ชอบธรรม เพื่อเป็นช่องทางให้ประชาชนมีพื้นที่ในการแสดงสิทธิที่ถูกปิดกั้นไว้ ซึ่งเป็นการเคลื่อนไหวเข้าสู่การเมืองใหม่ที่เน้นบทบาทของภาคประชาชนเป็นพลังขับเคลื่อนที่สำคัญ ซึ่งเป็นเหตุให้สถานการณ์ในพื้นที่มีความขัดแย้งและตกอยู่ในภาวะหวนระแวงซึ่งกันและกันระหว่างภาครัฐกับภาคประชาชน และมีโอกาสเผชิญหน้ากันได้ตลอดเวลา

ภาควิชา.....การปกครอง..... ลายมือชื่อนิติศ.....
สาขาวิชา.....การปกครอง..... ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา.....
ปีการศึกษา.....2546.....

4381130624 : MAJOR GOVERNMENT

KEY WORD : PARTICIPATION / CONSTITUTION

DARUNEE PUMKAEW : POLITICAL PARTICIPATION UNDER THE 1997
CONSTITUTION: A CASE STUDY OF THE OPPOSITION TO THE COAL-FIRED
ELECTRICITY PLANT AT BANKRUD, PHACHUAB KHIRI KHAN PROVINCE.
THESIS ADVISOR : PRAPART PINTOBTANG, Ph.D. 205 pp. ISBN 974-17-4138-3.

A Case study of the opposition to the coal-fired electricity plant at Ban Krud aims at studying political participation in term of its problems and obstacles involved under the 1997 constitution. The findings were that articles 44, 45, 46 and 59 in the 1997 constitution provide people with more opportunity to participate in politics, as compared to the previous constitutions. In the opposition to the electricity plant, people at Ban Krud had high degree of political consciousness. People organized to demand full participation in decision making at the policy level to determine their own way of life. However, with many additional bills needed yet to be promulgated in support of the 1997 constitution, obstacles to full participation, such as unresponsiveness on the part of government officers, are still extensive. Owing to these limitations of political participation, new form of participation provide people with another option. Political violence prone to violation of existing laws occurs from time to time, leading to conflict, lack of trust, and confrontation between the government and local people.

Department.....GOVERNMENT..... Student's signature.....
Field of study.....GOVERNMENT..... Advisor's signature.....
Academic year.....2003.....